

ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2023.3.02>

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку світових економічних відносин призводить до появи нових парадигм для інновацій та просування знань, пов'язаних з економічною діяльністю, що зумовлює необхідність визначення параметрів впливу інновацій на соціально-економічне функціонування та розвиток окремих підприємств як суб'єктів розвитку економіки знань. *Мета дослідження.* Метою даної статті є виконання оцінки впливу інноваційності на соціально-економічний розвиток підприємств в умовах економіки знань та виділення напрямів такого впливу. *Предметом дослідження* виступає вплив інновацій на розвиток підприємства. *Методи, використані в дослідженні.* У дослідженні застосовано аналіз літературних джерел, використано кореляційний аналіз та метод узагальнення. *Гіпотеза дослідження:* інновації сприяють соціально-економічному розвитку підприємств. *Виклад матеріалу дослідження.* В результаті проведеного кореляційного аналізу витрат на інновації промислових підприємств та обсяги чистого прибутку підприємств з'ясовано, що інновації впливають на обсяги чистого прибутку, проте це не є ключовим фактором, а скоріше одним із чинників зростання прибутку підприємства. В результаті кореляційного аналізу витрат промислових підприємств на інновації та обсягів реалізації продукції підприємств визначено, що інновації сприяють збільшенню обсягів реалізації продукції та послуг, а, отже, зростання масштабів підприємства, що, у свою чергу, свідчить про соціально-економічне зростання. Дослідження місця на ринку найбільш інноваційних підприємств України дозволило визначити, що інновації сприяють збільшенню капіталу. *Оригінальність та практична значимість дослідження.* Проведене дослідження підтверджує необхідність розвитку інновацій для збільшення доходності підприємства, посилення конкурентних переваг та зміцнення позицій на ринку. *Висновки та перспективи подальших досліджень.* Інновації забезпечують позитивні результати розвитку підприємства, дозволивши їм мати стійке довгострокове зростання, нижчі витрати та автоматизовану роботу для працівників. У той же час інновації призводять до зростання витрат, які підприємства несуть на навчання персоналу для адаптації до інновацій, або в інших випадках, коли компанії доводиться наймати нових і кваліфікованих співробітників, яких можна навчити та слідувати інноваційним розробкам.

Ключові слова:

інновації, соціально-економічний розвиток, інноваційність підприємств, економіка знань.

ASSESSMENT OF THE IMPACT OF INNOVATIONS ON THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF THE KNOWLEDGE ECONOMY

Formulation of the problem. The current state of world economic development leads to the emergence of new paradigms for innovations and the promotion of knowledge related to economic activity, which necessitates the determination of the parameters in which innovations will impact on the socio-economic functioning and development of individual enterprises as subjects of the development in the knowledge economy. *The aim of the research.* The purpose of this article is to evaluate the impact of innovativeness on the socio-economic development of enterprises in the conditions of the knowledge economy and to highlight the directions of such influence. *The subject of the research* is the influence of innovations on the development of the enterprise. *The methods of the research.* In the researched analysis of literary sources, correlation analysis and generalization were used. *The hypothesis of the research:* innovations contribute to the socio-economic development of enterprises. *The statement of basic materials.* The main re-

¹ **Машкіна Аліна Сергіївна**, асистент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування, Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна.

Mashkina Alina, assistant professor of the Management and Business Administration Department, National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5080-1063>

e-mail: a.mashkina@khai.edu

search material. According to the Global Innovation Index (GII), Ukraine took 55th place among 37 countries with a group of economies with income below 132 economies. The main innovative advantages of Ukraine and weak points are identified. As a result of the correlation analysis of costs for innovations of industrial enterprises and the volumes of net profit of enterprises, it was found that innovations affect the volumes of net profit, however, this is not a key factor, but rather one of the factors of growth of the enterprise's profit. As a result of the correlation analysis of the costs of industrial enterprises for innovation and the volume of enterprises sales, it was determined that innovations contribute to the increase of the volume of sales, and, therefore, the growth of the scale of the enterprise, which, in turn, indicates socio-economic growth. A study of the place in the market of the most innovative enterprises of Ukraine determined that innovations contribute to the increase of capital. *The originality and practical significance of the research.* The conducted research confirms the need for the development of innovations to increase the company's profitability, strengthen competitive advantages and strengthen its position on the market. *Conclusions and perspectives of further research.* Innovation provides positive business outcomes, allowing them to have sustainable long-term growth, lower costs and automated work for employees. At the same time, innovation leads to increased costs that businesses incur in training staff to adapt to the innovation, or in other cases where the company has to hire new and skilled employees who can be trained and follow the innovation.

Key words:

innovations, socio-economic development, innovativeness of enterprises, knowledge economy.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку світових економічних відносин призводить до появи нових парадигм для інновацій та просування знань, пов'язаних з економічною діяльністю. Сучасні технології формують значний простір для розвитку рушійних сил, які допомогли прискорити інновації в багатьох секторах. Наразі наукова спільнота спостерігає за тим, як виникають інновації та як трансформуються сектори в найбільш наукомістких частинах економіки. У той же час постає необхідність визначення параметрів впливу інновацій на соціально-економічне функціонування та розвиток окремих підприємств як суб'єктів розвитку економіки знань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інновації визначаються як основна рушійна сила економічного прогресу та розвитку. Більшість національних урядів у всьому світі вважають інноваційну продуктивність критичною для конкурентоспроможності та прогресу. На рівні державного регулювання уряди сприяють збільшенню масштабів і поширенню успішних інновацій за активної участі громадянського суспільства, особливо в приватному секторі, щоб зробити інноваційні результати доступними для маргіналізованих і вразливих спільнот [13].

У дослідженні 2023 року визначено, що глобальний індекс інновацій (GII) є критично важливим ресурсом для розуміння динамізму інновацій у країнах і регіонах у всьому світі. Також авторами з'ясовано, що GII та його складові субіндекси мають позитив-

ний і значний зв'язок з економічним процвітанням країни, виміряним її ВВП на душу населення. Крім того, дослідження виявило, що GII та його складові змінні мають позитивний зв'язок із внутрішньою інституційною структурою, національною інфраструктурою, місцевим людським капіталом і технологіями, а також творчими результатами. Результати також свідчать про те, що GII та його складові фактори негативно впливають на самозайнятість вдома. У дослідженні зроблено висновок, що державна політика підтримки GII та його складових факторів може мати позитивний економічний вплив, що супроводжується скороченням самозайнятості, але без істотного впливу на прямі іноземні інвестиції. Тож зростання розвитку інновацій в межах національної економіки здатні позитивно впливати на розвиток підприємницьких структур, формуючи необхідні передумови.

Сучасні підприємства у своїй діяльності все більше стикаються із новими, складно прогнозованими та невизначеними сценаріями у постійному пошуку можливостей, які дозволять їм вижити, і вирішення проблем, із якими стикаються. Управління інноваціями через свою стратегічну концепцію, генерує зміни, необхідні в поточному конкурентному середовищі, щоб мати можливість вийти на нові ринки та створити нові можливості для працевлаштування. Важливість того, щоб компанії усвідомлювали, чи мають вони необхідні людські, фінансові, технологічні та операційні ресурси та можливості для розробки нових продуктів, широко визнається, і

компаніям все частіше потрібно оцінювати всі варіанти досягнення цього. Попередні дослідження підтвердили прямий вплив інноваційної продукції на ефективність діяльності підприємства.

Галузеве дослідження впливу інноваційної діяльності на продуктивність підтвердило, що у поточному конкурентному контексті інновації стали необхідністю до такої міри, що компанії не зможуть вижити без розвитку інноваційних процесів. Однією з найбільших проблем малих і середніх компаній є інвестування ресурсів в інноваційну діяльність та її ефективність. Саме інвестиції в дослідження та розробки (НДДКР) та інновації, передача знань, впровадження технологій та фінансові аспекти більшою мірою пояснюють виведення нових продуктів на ринок.

Мета дослідження. У сучасних дослідженнях підтверджується позитивний вплив інновацій на діяльність підприємств, у той же час тривають наукові пошуки напрямів та параметрів оцінки такого впливу. Задля визначення перспектив відновлення української економіки, сьогодні необхідно посилити її інноваційність, що дозволить у значній мірі пришвидшити процеси її трансформації і відбудови. Сьогодні Україна має всі передумови посилення інноваційної складової економічних відносин на усіх рівнях і виділення принципу інноваційності як ключового орієнтира для наступного розвитку. Це формує потребу у визначенні впливу інновацій на соціально-економічний розвиток підприємств в умовах економіки знань.

Таким чином, метою даної статті є виконання оцінки впливу інноваційності на соціально-економічний розвиток підприємств в умовах економіки знань та виділення напрямів такого впливу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Глобального інноваційного індексу (GII), у якому виконується аналіз показників інноваційної діяльності на тлі економічної та геополітичної ситуації, що характеризується невизначеністю, здійснюється порівняння рівня інноваційності країни із аналогічними показниками 132 економік. У цьому дослідженні автори оцінюють найпередовіші з погляду інновацій економіки світу, при цьому відзначаючи їх сильні та слабкі сторони у цій сфері. Індекс, покликаний дати якомога повнішу картину в галузі інновацій, охоплює близько 80 показників, у тому числі показники, що стосуються політичної ситуації, системи освіти, інфраструктури та створення знань у кожній країні. Різні показники, що лежать в основі ДІІ, допомагають відстежувати інноваційну ефективність та зіставляти рівні розвитку країн одного регіону або однієї групи за рівнем доходів.

Так, відповідно до рейтингу у 2023 році Україна посіла 3 місце серед 37 країн із групою економік із доходом нижче середнього та 34 місце серед 39 економік Європи. Динаміка індексу GII України та його основних складових представлена на рис. 1. Статистичний довірчий інтервал для рейтингу України в GII 2023 знаходиться між 48 і 56 місцями.

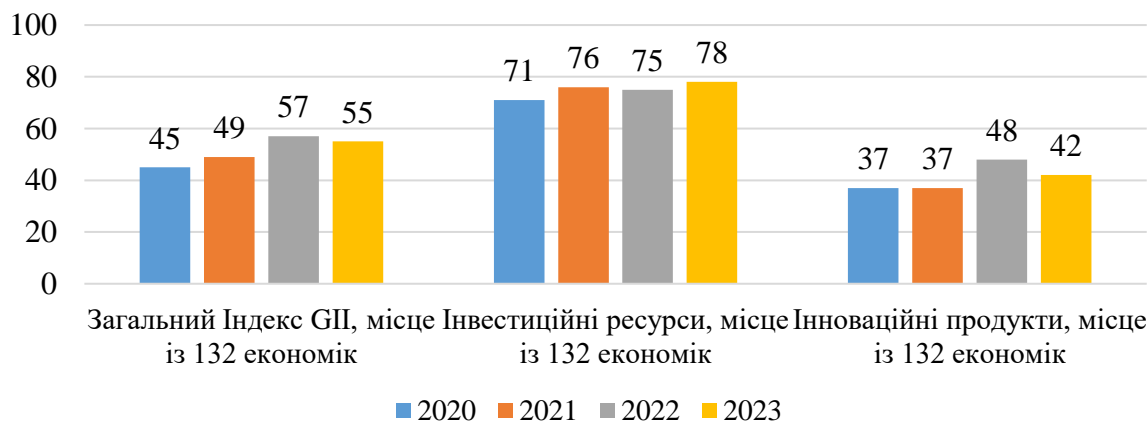

Рисунок 1 – Динаміка місця України у рейтинг GII
Джерело: побудовано автором на підставі [12]

У 2023 році Україна має кращі показники інноваційної продукції, ніж інноваційних ресурсів. У 2023 році Україна посідає 78 місце за інноваційними ресурсами. Ця позиція нижча, ніж минулого року. Україна посідає 42 місце за обсягами інновацій. Ця позиція вища, ніж минулого року.

Основними інноваційними перевагами України визнано наступні параметри (Global Innovation Index Ukraine, 2023):

- корисні моделі за походженням (1 місце),
 - кількість зайнятих жінок з вченим ступенем (2 місце),
 - витрати на програмне забезпечення у % ВВП (4 місце),
 - експорт ІКТ-послуг у % від загальної торгівлі (6 місце)
 - державне фінансування навчання учнів середньої школи у % ВВП (10 місце)
 - створення мобільних додатків у млрд ВВП за ПКС (12 місце);
 - середнє співвідношення учень/викладач (14 місце)
 - промислові зразки за походженням відносно ВВП (16 місце);
 - торгові марки за походженням відносно ВВП (22 місце).
- Натомість серед недоліків щодо розвитку інновацій в Україні відмічено (Global Innovation Index Ukraine, 2023):
- операційну стабільність підприємств (129 місце);
 - зростання продуктивності праці у % (124 місце);
 - валове нагромадження у % до ВВП (115 місце);
 - частка ВВП на одиницю споживання енергії (97 місце);
 - залучення венчурного капіталу у чисельності угод (90 місце);
 - обсяги залученого венчурного капіталу у вартісному вимірі відносно ВВП (75 місце);
 - ринкову капіталізацію відносно ВВП (52 місце);
 - обсяги позик від мікрофінансових організацій відносно ВВП (48 місце);
 - оцінка стартапів відносно ВВП (48 місце);

– обсяг залучення інвестицій від глобальних корпоративних інвесторів в дослідження та розробки (40 місце).

На нашу думку, прояви соціально-економічного розвитку підприємства слід розглядати в економічній сфері:

- економічне зростання – кількісний аспект розвитку економічної системи. Характеризується розширенням сфери застосування (збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, збільшення частки ринку, підвищення рівня доходу підприємства тощо);
- структурні зміни – це зміни, пов'язані з переходом на новітні прогресивні технології та використанням ресурсів, які сприяють покращенню кінцевих результатів діяльності підприємства;
- оновлення асортименту товарів і послуг;
- впровадження інноваційних технологій в менеджменті;
- збільшення фізичного розміру капіталу підприємства;
- задоволення потреб споживачів та інші.

Тож, спочатку визначимо, як витрати на інновації впливають на результати діяльності підприємств. Так, за останніми даними Державної служби статистики витрати підприємств на інновації у 2018 році склали 25027,9 млн. грн, і у 2020 році – 23329,6 млн. грн, переважаючи більшість витрат здійснювалася промисловими підприємствами. Виконаємо кореляційний аналіз витрат на інновації промислових підприємств та обсяги чистого прибутку підприємств (рисунок 2).

Отримання значення коефіцієнту кореляції 0,24 свідчить про існуючий слабкий зв'язок між витратами на інновації та чистим прибутком підприємств. Це свідчить про те, що інновації впливають на обсяги чистого прибутку, проте це не є ключовим фактором, а скоріше одним із чинників зростання прибутку підприємства.

Виконаємо кореляційний аналіз витрат промислових підприємств на інновації та обсягів реалізації продукції підприємств (рисунок 3).

Рисунок 2 – Динаміка витрат на інновації та чистого прибутку підприємств
Джерело: побудовано автором на підставі [3]

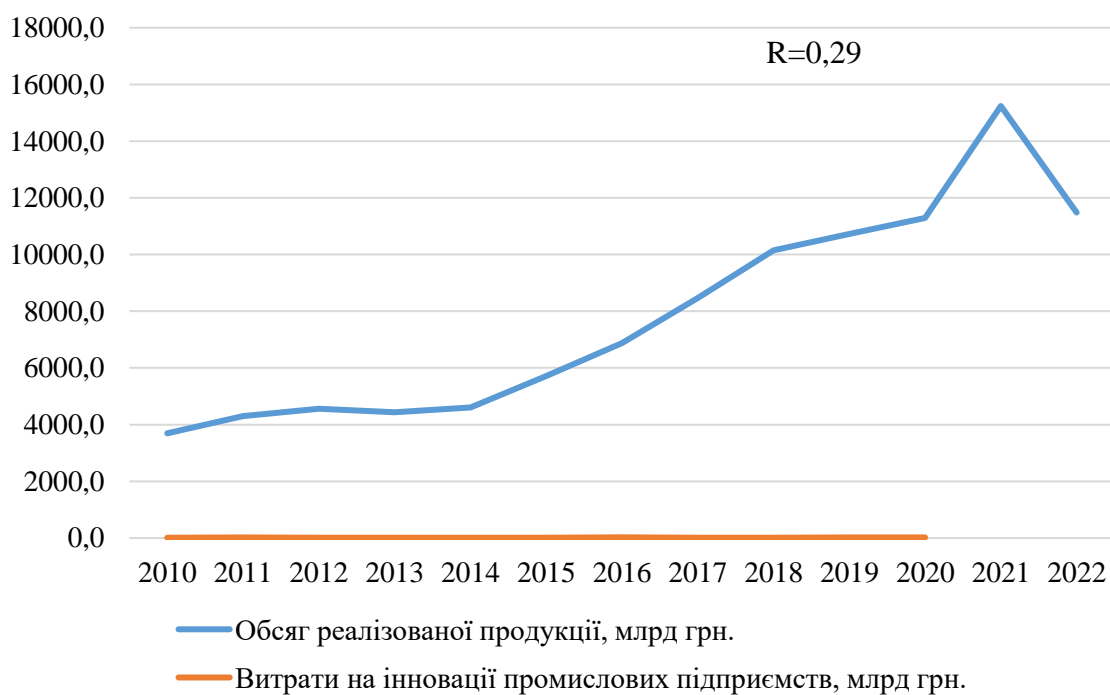

Рисунок 3 – Динаміка витрат на інновації та обсягів реалізації підприємств
Джерело: побудовано автором на підставі [3]

Щодо обсягів реалізації, то кореляційний зв'язок між витратами на інновації та обсягами реалізації має помірний зв'язок, що вказує на те, що інновації сприяють збільшенню обсягів реалізації продукції та послуг, а, отже, зростання масштабів підприємства, що, у свою чергу, свідчить про соціально-економічне зростання.

До п'ятірки найбільш інноваційних компаній України у 2021 році (до воєнного стану) належали компанії, які представлені у таблиці 1.

Як бачимо, інноваційність даних компаній стала запорукою досягнень лідерських позицій на ринку.

Таблиця 1 – Найбільш інноваційні компанії України Index, 2021

№	Назва компанії	Галузь	Оцінка, балів	Становище на ринку
1	Приватбанк	Банкінг	83	Лідерська позиція на банківському ринку
2	Сільпо Фуд	Рітейл	80	Один із лідерів рітейл
3	Агропросперіс	Агро	78	найбільший виробник і експортер зерна Чорноморського регіону.
4	Нова Пошта	Транспорт та логістика	76	Лідер логістичних послуг України
5	Київстар	Телеком	75	Лідер ринку комунікаційних послуг

Джерело: розроблено автором на підставі [11]

Таблиця 2 – Вартість брендів найбільш інноваційні компанії

№	Назва компанії	Вартість бренду	Місце у рейтингу найдорожчих брендів України у 2021 році
1	Приватбанк	226 млн. дол.	№ 6
2	Сільпо Фуд	91 млн. дол.	№ 24
3	Агропросперіс	-	-
4	Нова Пошта	337 млн. дол.	№ 2
5	Київстар	134 млн. дол.	№ 15

Джерело: розроблено автором на підставі [5]

Тож, 4 із 5 найбільш інноваційних компаній України займають провідні позиції серед найдорожчих брендів України. Тож, інновації сприяють збільшенню капіталу. При цьому необхідно відзначити, що підприємства Сільпо Фуд, Агропросперіс, Нова Пошта

та Київстар є інноваційними лідерами власних сегментів, пропонуючи нові послуги та інноваційний сервіс. Зважаючи на вищевикладене, вплив інновацій на соціально-економічний розвиток підприємства представимо на схемі (рисунк 4).

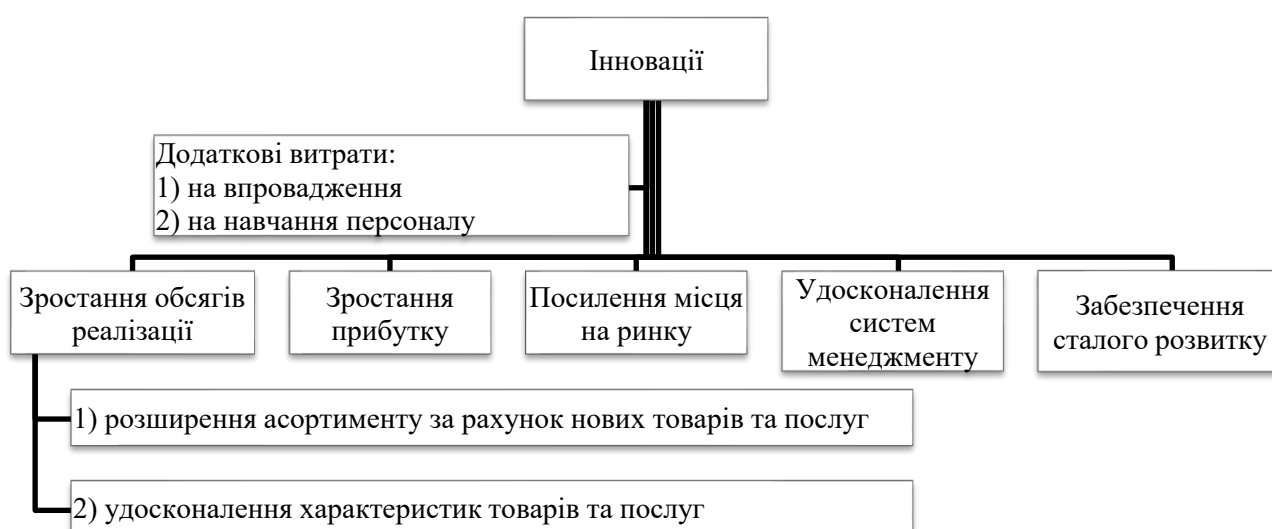

Рисунок 4 – Напрями впливу інновацій на соціально-економічний розвиток підприємств в умовах економіки знань

Джерело: розроблено автором

Тож, інновації забезпечують позитивні результати розвитку підприємства, дозволивши їм мати стійке довгострокове зростання, нижчі витрати та автоматизовану роботу для працівників. У той же час інновації призводять до зростання витрат, які підприємства несуть на навчання персоналу для адаптації до інновацій, або в інших випадках, коли компанії доводиться наймати нових і кваліфікованих співробітників, яких можна навчити та слідувати інноваційним розробкам. Що стосується управління людськими ресурсами, позитивним ефектом інновацій є полегшення фізичної роботи для співробітників у різних компаніях, де потрібна фізична робота, оскільки відомо, що компанія повинна бути особливо уважною до людських ресурсів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Значні технологічні зміни призвели до того, що компанії щодня випускають на ринок все більше інноваційних продуктів і послуг, навіть якщо це винаходи або вдосконалення їхніх конкретних продуктів чи послуг. Інновація – це складний процес, але цінний і ефективний для досягнення запланованих результатів. Завдяки досить ефективному управлінню знаннями, яке служило на рівнях обслуговування та виробництва, відбувається технологічний розвиток і зростання сфери знань, залучення іноземних інвесторів і, таким чином, впливає на соціально-економічний розвиток підприємства через інновації.

Вплив інновацій можна пояснити з кількох аспектів. З точки зору споживача, інновації означають кращу якість продукції та кращі послуги, що разом означає кращий досвід для споживача. З точки зору бізнесу, інновація означає стабільне зростання і розвиток, отримання більшого прибутку. Для працівників інновації означають нову та цікавішу роботу, яка потребує більше розумових здібностей і призводить до вищої заробітної плати. З точки зору економіки в цілому, інновації представляють собою більшу продуктивність і процвітання для всіх. Сучасні підприємства повинні мати (або розвивати для тих компаній, які не мають) новий рівень менеджменту, пов'язаний з управлінням інноваціями, і мати високу відданість, оскільки ці інновації безпосередньо впливають на продуктивність і ріст компанії, а також прибуток, які є основними цілями кожного підприємства.

Література

1. Державна служба статистики. Витрати на інновації держави. 2022. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm (дата звернення: 25 серпня 2023).
2. Державна служба статистики. Витрати на інновації промислових підприємств за напрямками інноваційної діяльності 2000-2020. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ni/vut_ippni/vut_ippni_20ue.xlsx (дата звернення: 25 серпня 2023).
3. Державна служба статистики. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/in_new/chpr_ek_vsomm_2010_2020_ue.xlsx (дата звернення: 25 серпня 2023).
4. Державна служба статистики. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності 2010-2022. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/fin/pssg/orpsg_ek_2010_2021_ue.xlsx (дата звернення: 25 серпня 2023).
5. Кузьмін А. Топ-100 найдорожчих брендів України. *Glavcom*. 2021. URL: https://glavcom.ua/economics/finances/top-100-naydorozhchih-brendiv-ukrajini-pidsumki-2020-roku-743881.html#google_vignette. (дата звернення: 25 серпня 2023).
6. Тюха І. В. Соціально-економічний розвиток підприємства: сутність та видові прояви. *Ефективна економіка*. 2012. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1195>. (дата звернення: 25 серпня 2023).
7. Bagheri M., Mitchelmore S., Bamiatzi V., Nikolopoulos K. Internationalization Orientation in SMEs: The Mediating Role of Technological Innovation. *Journal International Management*. 2019, 25, 121–139. <https://doi.org/10.1016/j.intman.2018.08.002>.
8. Castillo-Vergara M., García-Pérez-De-Lema D. Product innovation and performance in SME's: The role of the creative process and risk taking. *Innovation*. 2021, 23, 470-488.
9. Chang-Muñoz E.A., Guarín-García A.F., Charris-Sevilla Y., Gallego-Nicholls J.F., Santos-Rojo C., Ortigosa-Blanch A. Innovation Activities and Their Impact on Product Innovation Results: Evidence from a Sectorial

Study. *Sustainability*. 2023, 15(8), 6459. <https://doi.org/10.3390/su15086459>.

10. Dempere J., Qamar M., Allam H., Malik S. The Impact of Innovation on Economic Growth, Foreign Direct Investment, and Self-Employment: A Global Perspective. *Economies*. 2023, 11(7), 182. <https://doi.org/10.3390/economies11070182>.

11. Global Innovation Index 2023. WIPO. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023/ua.pdf>. (дата звернення: 25 серпня 2023).

12. Innovation Index. URL: <https://mind.ua/ru/innovativeteams/index>. (дата звернення: 25 серпня 2023).

13. Sirimanne S., Bell B., Fajarnés P., Gonzalez A., Lim M., Ok T., Solomon A., Ting, B. Technology and Innovation Report 2018. Harnessing Frontier Technologies. United Nations Conference on Trade and Development – UNCTAD. URL: <https://unctad.org/webflyer/technology-and-innovation-report-2018>. (дата звернення: 25 серпня 2023).

References

1. State Statistics Service. (2020). Retrieved from: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm (date of application: 25 August 2023).

2. State Statistics Service. (2020). Costs for innovation of industrial enterprises by areas of innovative activity (2000-2020). Retrieved from: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ni/vut_ippni/vut_ippni_20ue.xlsx. (date of application: 25 August 2023).

3. State Statistics Service. (2022). Net profit (loss) of enterprises by type of economic activity with distribution into large, medium, small and micro-enterprises. Retrieved from: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/fin_new/chpr_ek_vsmm_2010_2020_ue.xlsx. (date of application: 25 August 2023).

4. State Statistics Service. (2022) Volume of sold products (goods, services) of economic entities by types of economic activity (2010-2022). Retrieved from: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/fin/pssg/orpsg_ek_2010_2021_ue.xlsx. (date of application: 25 August 2023).

5. Kuzmin, A. (2021). Top 100 most expensive brands of Ukraine. *Glavcom*. Retrieved from: https://glavcom.ua/economics/finances/top-100-naydorozhchih-brendiv-ukrajini-pidsumki-2020-roku-743881.html#google_vignette. (date of application: 25 August 2023).

6. Tyukha, I. V. (2012). Socio-economic development of the enterprise: essence and types of manifestations. *Effective economy*, 6. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1195>. (date of application: 25 August 2023).

7. Bagheri, M., Mitchelmore, S., Bamiatzi, V. and Nikolopoulos, K. (2019). Internationalization Orientation in SMEs: The Mediating Role of Technological Innovation. *Journal International Management*, 25, 121–139. <https://doi.org/10.1016/j.intman.2018.08.002>.

8. Castillo-Vergara, M., García-Pérez-De-Lema, D. (2021). Product innovation and performance in SMEs: The role of the creative process and risk taking. *Innovation*, 23, 470-488.

9. Chang-Muñoz, E.A., Guarín-García, A.F., Charris-Sevilla, Y., Gallego-Nicholls, J.F., Santos-Rojo, C. and Ortigosa-Blanch, A. (2023). Innovation Activities and Their Impact on Product Innovation Results: Evidence from a Sectoral Study. *Sustainability*, 15(8), 6459. <https://doi.org/10.3390/su15086459>.

10. Dempere J., Qamar M., Allam H., Malik S. (2023) The Impact of Innovation on Economic Growth, Foreign Direct Investment, and Self-Employment: A Global Perspective. *Economies*, 11(7), 182. <https://doi.org/10.3390/economies11070182>.

11. Global Innovation Index 2023. WIPO. Retrieved from: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023/ua.pdf>. (date of application: 25 August 2023).

12. Innovation Index (2021). Retrieved from: <https://mind.ua/ru/innovativeteams/index>.

13. Sirimanne, S., Bell, B., Fajarnés, P., Gonzalez, A., Lim, M., Ok, T., Solomon, A., and Ting, B. (2018). Technology and Innovation Report 2018. Harnessing Frontier Technologies. United Nations Conference on Trade and Development-UNCTAD. Retrieved from: <https://unctad.org/webflyer/technology-and-innovation-report-2018>. (date of application: 25 August 2023).

Стаття надійшла

до редакції : 20.08.2023 р.

Стаття прийнята

до друку: 29.09.2023 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Машкіна А. С. Оцінювання впливу інновацій на соціально-економічний розвиток підприємств в умовах економіки знань. *Часопис економічних реформ*. 2023. № 3 (51). С. 12–19.

